

Мектептегі сыбайлас жемқорлыққа қарсы бағдарлама
Негізгі ұғымдар мен ережелер

Сыбайлас жемқорлыққа қарсы тұжырымдама – жоспарларды, бағдарламаларды жүзеге асыру кезіндегі іс-қимыл стратегиясын айқындайтын бас ой; әлемдегі, қоғамдағы сыбайлас жемқорлық құбылыстарына көзқарастар жүйесі; идеяның өзектілігі іргелі ұран - "Бірге сыбайлас жемқорлыққа қарсы".

Білім берудегі сыбайлас жемқорлық – бұл білімге қол жеткізу мүмкіндігіне, оның сапасына, әділдігіне, зияткерлік адалдығына айтарлықтай әсер ететін жеке пайда алу үшін қызметтік жағдайды пайдалану.

Қазақстандық қоғамның сыбайлас жемқорлыққа қарсы этикасы мен мәдениеті "Мәңгілік ел", "Сыбайлас жемқорлықсыз ел – гүлденген ел", әмбебап құндылықтар – адам, бостандық, ынтымақтастық, болашаққа ұмтылу контекстінде қалыптасады және "Заң", "Әділет", "Тең құқылық" іргелі ұғымдарының айналасында құрылады.

Сыбайлас жемқорлыққа қарсы саясат азаматтардың құқықтары мен бостандықтарын қорғау, құқықтық тәртіп пен қоғамдық қауіпсіздіктің заңдылығын қамтамасыз ету мақсатында жүзеге асырылады, сыбайлас жемқорлыққа қарсы іс-қимылдың міндеттерін, негізгі қағидаттарын және сыбайлас жемқорлық құқық бұзушылықтардың алдын алу шараларын айқындайды.

Сыбайлас жемқорлыққа қарсы мінез-құлық-сыбайлас жемқорлықтың кез келген көріністеріне "нөлдік" төзімділік атмосферасын құру: құқықтық регламенттеу, жүйелілік, жалпылық, ашықтық, ашықтық, есептілік және бақылау.

Бағдарламаның мақсаты

Сыбайлас жемқорлықтың кез келген көріністеріне "нөлдік" төзімділік атмосферасын құру арқылы бүкіл мектеп қоғамдастығын сыбайлас жемқорлыққа қарсы қозғалысқа тарту. Негізгі бағыт – сыбайлас жемқорлықты тудыратын себептер мен жағдайларды жою.

Міндеттері:

- * Сыбайлас жемқорлыққа қарсы дүниетаным мен мәдениетті қалыптастыру;
- * Құқықтық мәдениеттің өзін-өзі тану деңгейін арттыру, қызметтің құқықтық және моральдық-этикалық аспектілерін зерттеу;
- * Сыбайлас жемқорлыққа қарсы іс-қимыл мәселелері бойынша ағарту жұмыстарын жүзеге асыру;
- * Сыбайлас жемқорлықтың туындау алғышарттарын азайту, сыбайлас жемқорлық құқық бұзушылықтардың алдын алу;
- * Сыбайлас жемқорлыққа қарсы іс-қимылға бағытталған құқықтық, экономикалық, тәрбиелік, ұйымдастырушылық және өзге де шараларды келісіп қолдануды қамтамасыз ететін кешенді іс-шараларды әзірлеу.

Сыбайлас жемқорлыққа қарсы тәрбиенің мақсаты

Жастардың азаматтық ұстанымын, сыбайлас жемқорлыққа қатысты жауапкершілігін қалыптастыру үшін қажетті құндылықтарды тәрбиелеу және қабілеттерін дамыту.

Міндеттері

- * Сыбайлас жемқорлық құбылысымен таныстыру: мәні, себептері, салдары;
- * Сыбайлас жемқорлық көріністеріне төзбеушілікті көтермелеу;
- * Сыбайлас жемқорлыққа қарсы күрес мүмкіндіктерін көрсету;
- * Сыбайлас жемқорлыққа қарсы бағдарламаны іске асыруға өз үлесін қосу.

Міндеттерді іске асыру үшін: білім берудің барлық бағыттарының жүйелі шарттары қажет. Үйлестірілген шаралар негізінен сыбайлас жемқорлықтың туындау жағдайлары мен жағдайларын жоюға және сыбайлас жемқорлық көріністерінің салдарын жеңілдетуге бағытталуы тиіс.

Сыбайлас жемқорлыққа қарсы мәдениет пен мінез-құлықты қалыптастырудың нәтижесі

- * Азаматтардың қоғам мен мемлекет үшін сыбайлас жемқорлық қаупін қабылдауы;
- * Сыбайлас жемқорлыққа теріс көзқарас және сыбайлас жемқорлық мінез-құлықтан бас тарту.

Осы бағыттағы сабақтан тыс және сабақтан тыс жұмыстардың күтілетін нәтижелері:

- * Білім алушылардың сыбайлас жемқорлыққа қарсы адамгершілік-құқықтық мәдениеті өскелең ұрпақтың рухани-адамгершілік құндылықтарының бірі ретінде;
- * 2024 жылға қарай оқушылардың құқықтық сауаттылық деңгейін 85% - ға дейін арттыру

БЕКІТЕМІН

Ю.А. Гагарин атындағы

№7 ЖОББМ басшысы

Д.Оспанова

Сыбайлас жемқорлыққа қарсы іс-қимыл бойынша

2023-2024 оқу жылына

кешенді іс-шаралар жоспары

№	Іс шаралардың атауы	Мерзімі	Өткізу нысаны	Жауапты
Сыбайлас жемқорлыққа қарсы іс-қимылды нормативтік және ұйымдастырушылық қамтамасыз ету.				
Педагогикалық ұжыммен жұмыс				
1	Сыбайлас жемқорлық көріністерінің алдын алу жөніндегі жұмысты ұйымдастыру үшін қажетті құжаттар топтамасын қалыптастыру	Тұрақты	Іс жүргізу	Әкімшілік
2	Мектепті басқаруды жүзеге асыруды жетілдіруге бағытталған шаралар жүйесін әзірлеу	Жылына 1 рет	Жоспарлар	Әкімшілік
3	Орындалуы сыбайлас жемқорлық көріністерінің тәуекеліне барынша ұшыраған педагог қызметкерлердің лауазымдық міндеттерін бағалауды жүргізу	Жоспар бойынша	Әкімшілік кеңес	Басшы
4	Қызметтік өкілеттіктер шеңберінде заңсыз қабылданған шешімдер үшін және бюрократияның басқа да көріністері үшін педагог қызметкерлердің дербес жауапкершілігін күшейту	Тұрақты	Әкімшілік кеңес	Педагогикалық ұжым
5	Құжаттардың жүргізілуін бақылауды күшейту, лауазымдық нұсқаулықтардың бұзылуын анықтау. Бұзушылыққа жол берген адамдарға тәртіптік жаза қолдану.	Тұрақты	Лауазымдық нұсқаулықтардың орындалуы туралы есеп	Лауазымдық нұсқаулықтардың орындалуы туралы есеп
6	Педагогтер, ата-аналар, оқушылар үшін жалпыға бірдей құқықтық оқыту шеңберінде сыбайлас жемқорлыққа қарсы іс-қимылға бағытталған нормативтік құқықтық актілерді зерделеуді қамтамасыз ету	Құжаттардың түсуіне қарай	Жалпыға бірдей құқықтық оқыту	Жалпыға бірдей құқықтық оқыту
7	Директор жанындағы кеңестерде, педагогикалық кеңестерде, ұжым жиналыстарында сыбайлас жемқорлыққа қарсы күрес туралы заңдарды орындау мәселелерін қарау	Тамыз, қыркүйек, мамыр	Кеңестер, педагогикалық кеңестер	Кеңестер, педагогикалық кеңестер
8	"Білім алушылардың сыбайлас жемқорлыққа қарсы дүниетанымын қалыптастыру бойынша сынып жетекшісінің жұмысы" Сынып жетекшілерінің ӘБ отырысы. Оқушылардың сауалнамасын талдау	Қазан-қараша	Сынып жетекшілерінің ӘБ	ӘБ сынып жетекшілерінің басшылары
9	Білім беру саласындағы сыбайлас жемқорлыққа қарсы іс-қимылдың	Жылына 2 рет	Дөңгелек үстел	Мектеп инспекторы ИДН,

	неғұрлым тиімді шараларын әзірлеу мақсатында жұртшылық, құқық қорғау органдары өкілдерімен кездесулер, "дөңгелек үстелдер" өткізу			ТЖ басшысының орынбасары Кененбаева З. К.
10	Сыбайлас жемқорлыққа қарсы менеджмент: "Сыбайлас жемқорлықты жою табысты менеджменттің кепілі ретінде". "Ұйым ішіндегі сыбайлас жемқорлықтың табиғаты және оның алдын алу"	Жылына 2 рет	Жалпыға бірдей құқықтық оқыту	Әкімшілік
11	Жауапты лауазымды тұлғаларды шақыра отырып және жаңа медоттар мен тренингтік оқыту нысандарын пайдалана отырып, сыбайлас жемқорлыққа қарсы бағыттағы сабақтар	Қаңтар	Декция, семинар	Мектептің сыбайлас жемқорлыққа қарсы кешені
12	Стендті безендіру	Қыркүйек	Стенд	Басшының ТЖ жөніндегі орынбасары Кененбаева З. К.
13	Азаматтарды білім алу құқықтары туралы үнемі хабардар ету, өткізілетін іс-шаралар және мектеп өміріндегі басқа да маңызды оқиғалар туралы ақпаратты мектеп сайтында орналастыру	Жыл бойы	Стенд, Мектеп сайты	Әкімшілік
14	Мемлекеттік қызмет көрсетудің сапасы мен қолжетімділігіне тұрақты мониторингті жүзеге асыру	Жыл бойы	Талдау ай сайынғы есептер	Мемлекеттік қызметтерді жүргізуге жауаптылар
15	Ақпараттық ашықтықты қамтамасыз ету бюджеттік және бюджеттен тыс қаражатты жұмсау бойынша нысаналы пайдалануды қолдану және бақылау	Жыл бойы	Есеп	Бас бухгалтер басшы
16	Ішкі еңбек тәртібі қағидалары мәселелері бойынша жұмысты ұйымдастыру кезінде мектепте сыбайлас жемқорлыққа қарсы іс қимыл туралы заңнаманың орындалуына жүйелі бақылауды ұйымдастыру	Жыл бойы	Жиналыс хаттамалары	Әкімшілік, кәсіподақ
17	Қызметкерлердің жұмысының нәтижелері бойынша олардың еңбегін материалдық ынталандырудың ашық жүйесінің практикасын жалғастыру	Жыл бойы	Бұйрық	Басшы Д. Оспанова
18	Сыбайлас жемқорлыққа қарсы стратегияларды іске асыру жөніндегі іс-шаралар жоспарының орындалуына мониторинг пен бағалау жүргізуді қамтамасыз ету	Жыл бойы	Жұмыс жоспарын орындау	Жетекшісі Д. Оспанова, мектептің Сыбайлас жемқорлыққа қарсы кешені
19	БАҚ-та, мектеп сайттарында жариялау	Жыл бойы	МСИ	Басшының ТЖ жөніндегі орынбасары З. Кененбаева
20	Сыбайлас жемқорлыққа қарсы бағдарламаны іске асыру жөніндегі іс-шаралар жоспарының орындалу барысы туралы есептерді ұсыну	Әр айдың 25-і	Ақпарат есебі	Мектептің сыбайлас жемқорлыққа қарсы кешені
Ата-аналармен жұмыс				
21	Пошта қызметкері, сенім телефоны.	В течении	Ящик	Психолог

	Шағымдар мен ұсыныстар кітабы	года	доверия, книга жалоб и предложен ий	Мантариди Т.В., Зам по ВР Кененбаева З.К.
22	Мектеп әкімшілігі мен ата-аналардың қатысуымен "Мектептің сыбайлас жемқорлық және сыбайлас жемқорлыққа қарсы саясаты", "Сыбайлас жемқорлыққа қарсы күрес отбасынан басталады" атты дөңгелек үстел	Ақпан Қараша	Дөңгелек үстел Сынып сағаты	Әкімшілік Сынып жетекшілері
23	"Сыбайлас жемқорлыққа қарсы дүниетанымды қалыптастыру" жалпы мектептік ата-аналар жиналысы. Үгіт-насихат жұмыстарының таралуы	Жартыжылды қта 1 рет	Ата-аналар жиналысы	Жетекшісі Д. Оспанова, ТЖ жөніндегі орынбасары З. Кененбаева
24	Сыбайлас жемқорлыққа қатысты ата-аналар арасында Социалистік зерттеуді ұйымдастыру және жүргізу	Жылына 2 рет	Сауалнама	Психолог Садықова Н. Б., әлеуметтік педагог Р. Исаева
25	Мектептегі сыбайлас жемқорлық фактілері туралы ақпараттың болуына ата-аналардың өтініштерін, өтініштерін талдау. Тексеру нәтижелері бойынша осындай фактілердің алдын алуға бағытталған ұйымдастыру шараларын қабылдау	Азаматтардың өтінішіне қарай	Анықтамал ар, актілер, Бұйрықтар	Анықтамалар, актілер, Бұйрықтар
26	Мемлекеттік стандарттар мен регламенттерге сәйкес мемлекеттік қызметтер көрсету	Жыл бойы	Мемлекетті к қызметтерді тіркеу кітабы	Мемлекеттік қызметтерді тіркеу кітабы
Оқушылармен жұмыс				
27	"Мектеп оқушысы" республикалық акциясы	Қыркүйек	Оқулықтар беру	Кітапхана менгерушісі А. Батталова
28	Сенім телефоны	Жыл бойы	Есеп кітабы	Психолог Мантариди Т.В.
29	Сынып сағаты: "Сыбайлас жемқорлыққа қалай қарсы тұруға болады?"	Қараша	Сынып сағаты	ТЖ жөніндегі орынбасары З. Кененбаева, сынып жетекшілері
30	Профилактикалық әңгімелер " тұлға. Адамгершілік. Құқық"	Тоқсанына 1 рет	Дәріс	Адал Ұрпақ
31	"Сыбайлас жемқорлық жоқ" мектеп плакаттар байқауы	Қаңтар	Суреттер көрмесі	7-11 классы
32	"Менің азаматтық ұстанымым" дөңгелек үстелі (10 кл)	Ақпан	Дөңгелек үстел	Адал Ұрпақ
33	Білім алушыларды сыбайлас жемқорлық қызметі үшін жаза туралы ҚР ҚМ баптарымен таныстыру	Қыркүйек	Дәрістер, пікірталаст ар	Тарих, құқықтану пәндерінің мұғалімдері
34	Пікірсайыс турнирі " сыбайлас жемқорлыққа жол жоқ делік!"	Ақпан	Пікірсайыс	Пікірсайыс клубының жетекшісі Ховсамет Н.
35	Мектептегі сыбайлас жемқорлыққа қарсы іс-шаралар жоспарын талдау	Мамыр	Педагогика лық кеңес	ТЖ жөніндегі орынбасары З. Кененбаева

Іс-шаралар жоспары жыл сайын түзетіліп, толықтырылып отырады.

**Сыбайлас жемқорлыққа қарсы іс-қимылға бағытталған
Нормативтік құқықтық актілердің тізбесі,**

1. "Қазақстан Республикасының 2015-2025 жылдарға арналған сыбайлас жемқорлыққа қарсы стратегиясы туралы" ҚР Президентінің 2014.12.26 №986 Жарлығы
2. ҚР 18.11.2015 ж. №410-V "Сыбайлас жемқорлыққа қарсы іс-қимыл туралы" Заңы
3. "Мемлекеттік көрсетілетін қызметтер туралы" ҚР 15.04.2013 ж. №88-V Заңы
4. "Мемлекеттік сатып алу туралы" 04.12.2015 ж. №434-V ҚР Заңы
5. "Қазақстан Республикасының мемлекеттік қызметі туралы" Қазақстан Республикасының 2015.11.23 №416-V Заңы
6. Қазақстан Республикасының 01.07.2021 ж. Әкімшілік рәсімдік-процестік кодексі